

8 Algemeen

Opinie

'Kinderrechten kunnen in Nederland natuurlijk altijd beter'

Nu het Nederland economisch voor de wind gaat, moeten kwetsbare kinderen daar als eersten van profiteren. **Marc Dullaert van KidsRights meldt dat Nederland is gezakt naar de vijftiende plek op de wereldranglijst inzake kinderrechten.**

Kinderarbeid. Gebrekkig onderwijs. Seksuele uitbuiting. Armoede. Het

kan allemaal beter voor kinderen in Thailand. Toch staat het land veel hoger dan Nederland. **NRC.**

Als arme landen relatief veel bijdragen, doen ze dus meer dan een welvarend land als Nederland. Thailand, Slovenië en Tunesië eindigen daarom hoger dan Nederland. **Nogmaals Dullaert.**

Misschien denk je nu wel: 'Kinder-

rechten? Dat is in Nederland toch best goed geregeld?' Klopt, maar het kan natuurlijk altijd beter. Nederland is niet voor niets in twee jaar tijd dertien plekken gezakt. Veel Nederlandse kinderen leven in armoede. Ook kan jeugdzorg nog veel verbeteren.

Sandra van de Wiel, website senddays.nl.

Groot-Brittannië tuimelde van plek 11 naar 156, bijvoorbeeld doordat

door anti-terreurmaatregelen kinderen stelselmatig gediscrimineerd worden.

Nogmaals NRC.

Deze lijst geeft een vertekend beeld. Landen kun je op dit gebied zo niet onderling vergelijken.

Staatssecretaris Martin van Rijn (Welzijn) plaatste vorig jaar al kanttekeningen bij deze lijst.

Provinciale bestuurders laten elektrische auto staan terwijl ze wel lonken naar fabriek Tesla

Fout voorbeeld provincie

Hoe geloofwaardig ben je als provincie nog als je een fabriek van een gigant in elektrische auto's wilt binnenhalen en ondertussen toch een 'sjoemeldiesel' verkiest om je bestuurders in te vervoeren. Voor een aantal politici en lobbyisten gaf de provincie Noord-Holland vorige week het verkeerde voorbeeld.

Terwijl Noord-Holland - net als veel andere provincies - aast op een megafabriek van autofabrikant Tesla, laten de provinciebestuurders de elektrische auto's links liggen.

De provincie Noord-Holland hield vorig jaar een klimaatconferentie in de Provinciale Staten, tot verbaas van veel burgers en ondernemers. Een visie op de energietransitie en een effectieve aanpak van klimaatverandering zou volgen. Men zou dus redelijkerwijs mogen verwachten dat de provincie bij de eerste de beste gelegenheid dit gelijk in de praktijk zou brengen: met de lease van nieuwe dienstauto's bijvoorbeeld. Tot onze verbazing vernamen wij uit de krant dat de provincie nu vier sjoemeldiesels wil leasen.

Fraude

Het is nu ruim anderhalf jaar geleden dat de onthulling van de fraude met sjoemelsoftware door het Volkswagenconcern in september 2015, beter bekend als dieseldiezel, wereldwijd tot maatschappelijke ophef en rechtszaken leidde. Milieudeskundigen van de Radboud Universiteit Nijmegen, gespecialiseerd in het berekenen van de milieu-impact van industrieën en consumptie becijferden dat de sjoemelfraude alleen al aan de burgers van de Europese Unie 44.000 gezonde levensjaren heeft gekost.

Voor de bestuurders van Volkswagen was dit een wake-up call, mogelijk zelfs met strafrechtelijke implicaties. Elke zichzelf respecterende bestuurder in Nederland laat zichzelf inmiddels in een Tesla Model S vervoeren. Of als de mogelijkheid zich voordoet, rijdt zelf een stuk zoals oud-minister Jan Kees de Jager zich in een interview eens liet ontvallen, wegens het rijplezier, comfort en gebrek aan emissies. Kortom, 'executive' en (Provinciaal) bestuurder meer dan waardig. Maar hoe zit dat in de provincie Noord-Holland?

Voorbeeld

Recent goed voorbeeld gaf adviesbureau Accenture dat ook voor alle starters en middelfuncties in totaal driehonderd Tesla Model 3's bestel-

Elon Musk, de hoogste baas van Tesla.

FOTO AP

de. En dat als aanvulling op de Nissan Leafs & Tesla Model S'en die het bureau al in de vloot had. Softwarebedrijf Exact stelde zich al enkele jaren geleden tot doel binnen vijf jaar de hele vloot te elektrificeren. Het bedrijf vervangt dan ook bij elke nieuwe auto met een actieradius boven de 300 kilometer, een volledige 'lease-laag'. Exact gebruikte dat idee tevens als 'innovatiestrategie' voor haar medewerkers, die nu 's ochtenden nadenken over de toekomstige mogelijkheden van (zelfrijdende) elektrische

auto's en die deze 'mindset' meenamen naar hun werk. Nuon, terecht veel bekritiseerd wegens haar kolencentrales, maakte bij monde van moederbedrijf Vattenfall bekend alle 3500 leaseauto's in te wisselen voor elektrische voertuigen. CE Delft becijferde al in verschillende rapporten dat de CO₂-milieuwinst voor elektrische voertuigen tussen de 35 en 70 procent viel, afhankelijk van de keuze voor grijze stroom of groene stroom (70 procent) in zogeheten 'well-to-wheel' analyses. Hierbij

Provinciale bestuurders lijken nog niet tuk op stekkerauto's.

FOTO AP

worden dus alle facetten van productiviteit van zowel de auto, brandstof (bij fossiel), batterij (elektrisch) en energie (grijs/duurzaam) mee-berekend.

Aanbesteding

Het is dan ook niet uit te leggen dat bij een aanbesteding waar het A-label en duurzaamheid belangrijke criteria waren, men na een vergelijking uitkomt bij (een van de vijf geprefereerde) sjoemeldiesels. Van een (politiek) bestuurder mag verwacht worden dat die het goede ('elektrische') voorbeeld geeft, net zoals van bestuurders bij grote bedrijven als Accenture of KPN (met Jan Kees de Jager). Jarenlang was het excuus dat er geen elektrische modellen op de markt waren. Nu die er zijn, welk signaal stuurt het dan naar de burger als men alsnog voor diesel-BMW's kiest? Of naar ondernemers, van wie men ook het goede voorbeeld verwacht?

Boodschap

Een week geleden stond het binnenhalen van de tweede Tesla Gigafactory in Noord-Holland op de agenda van Provinciale Staten. De ironie en (verkeerde) dubbele boodschap die men met de keuze voor de Duitse sjoemeldiesels als bestuursauto kiest, drong blijkbaar

niet helemaal door. Waar de gedeputeerde terecht aangaf dat een succesvolle investeringslobby soms beslist wordt op de kleine 'soft' extra's die een provincie kan bieden voor de keuze van vestiging zoals goede infrastructuur, hoogopgeleide mensen en een goede bestaande relatie. Het streven om een extra fabriek voor elektrische auto's, energie-opslag en zonnepanelen van Tesla in Noord-Holland te laten bouwen, is lovenswaardig.

Dat men daarvoor succesvol wil lobbyen, terwijl de gedeputeerde Tesla-topman Elon Musk in diesel-walmen omgeven bij zijn ontvangst, levert toch een wat tegenstrijdig beeld op. Als zelfs olijstaatsjes Abu Dhabi en Dubai aankondigen honderden vol-elektrische dienstauto's voor politie en hoogwaardigheidsbekleders aan te schaffen, dan mag toch ook van onze bestuurders worden verwacht worden dat zij hierin voorop lopen.

Tomas Friedhoff (bestuurslid VVD Young Professionals, lid Liberaal Groen & DOPP), Simon van de Beek, Sustainability Professional, D66 Duurzaam, Harmen Bos (PvdA), bestuurskundige, lid Duurzaam Overleg Politiek Partijen, Celine Steenberg (Jonge Democraten), Gideon Goudsmit (Senior Energieadviseur).